

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 265/07-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. októbra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť V. N., S., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania podľa čl. 36 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci zákonom ustanoveným postupom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 2 Co 81/2006-70 z 29. januára 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. N. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. mája 2007 doručená sťažnosť V. N., S. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania podľa čl. 36 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“), základného práva na prerokovanie veci zákonom ustanoveným postupom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Co 81/2006-70 z 29. januára 2007.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že žalobou zo 4. decembra 1994 doručenu Okresnému súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) sa sťažovateľ domáhal určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru proti B. mesta S. (ďalej len „odporca“). Na pojednávaní 22. decembra 2005 okresný súd rozsudkom sp. zn. 7 C 64/1994 žalobu sťažovateľa zamietol a zaviazal ho uhradiť odporcovi trovy konania.

Sťažovateľ podal proti predmetnému rozsudku 7. februára 2006 odvolanie, o ktorom krajský súd rozsudkom č. k. 2 Co 81/2006-70 z 29. januára 2007 rozhodol tak, že potvrdil rozsudok prvostupňového súdu vo veci samej a zmenil rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania. Uvedený rozsudok bol sťažovateľovi doručený 14. marca 2007.

Sťažovateľ zastáva názor, že krajský súd rozhodol rozsudkom v danej veci arbitrárne, pretože sa pri svojom rozhodovaní a v konaní, ktoré mu predchádzalo, neriadil ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) týkajúcimi sa povinnosti účastníkov označiť na svoje dôkazy tvrdenia, povinnosti súdu hodnotiť dôkazy každý jednotlivu aj vo vzájomnej súvislosti, ako aj preto, že aplikoval hmotnoprávny predpis -Zákonník práce spôsobom, ktorý je nezlučiteľný so základnými právami zaručenými ústavou, a to predovšetkým v rozpore s III. článkom a § 47 Zákonníka práce účinného v relevantnom období.

Sťažovateľ ďalej uvádza: *«Z vykonaného dokazovania pred súdom I. stupňa bolo nesporné, že zamestnávateľ sťažovateľa s ním okamžite zrušil pracovný pomer dňa 14. 1. 1994, uvedúc pritom ako dôvody „zvlášť hrubé porušenie pracovného poriadku a pracovnej disciplíny“, ktorého sa mal sťažovateľ dopustiť tým, že:*

- 1) dňa 13. 1. 1994 odmietol nastúpiť za iného pracovníka do práce a*
- 2) dňa 14. 1. 1994 o 17.00 hod. nenastúpil do pracovnej zmeny.*

Tieto skutočnosti, teda existencia okamžitého zrušenia a jeho doručenie sťažovateľovi, neboli medzi účastníkmi sporné.

Spornými medzi účastníkmi boli skutočnosti, ktoré zamestnávateľ sťažovateľa identifikoval so zvlášť hrubým porušením pracovnej disciplíny, a to nenastúpenie do práce za iného zamestnanca a nenastúpenie do práce 14. 1. 1994.

Vo vzťahu k nenastúpeniu do práce za iného zamestnanca sťažovateľ tvrdil vo svojej účastníckej výpovedi, že ho nikto ani štatutárny zástupca žalovaného Ing. J. F. nevyzval dňa 13. 1. 1994 na zastupovanie iného zamestnanca v práci.

V konaní bolo nesporne preukázané súhlasnými vyjadreniami účastníkov, sťažovateľa a žalovaného, že dňa 13. 1. 1994 sťažovateľovi končila pracovná zmena o 7.00 hod. a do práce na ďalšiu zmenu mal nastúpiť o 7.00 hod. Rovnako niet sporu o tom, že sťažovateľ spolu s ďalšími spolupracovníkmi 13. 1. 1994 v čase okolo 9.00 hod. až 10.00 hod, navštívili štatutárneho zástupcu žalovaného z dôvodu ich nespokojnosti s platobnými podmienkami.

Sťažovateľ poprel v konaní, že by bol žalovaným, resp. jeho štatutárnym zástupcom vyzvaný dňa 13. 1. 1994 na to, aby nastúpil za zastupovanie namiesto iného pracovníka. Jediným dôkazom o tejto skutočnosti, ktorý v konaní bol vykonaný, bola výpoveď štatutárneho zástupcu žalovaného, ktorý z dôvodu svojej funkcie, aj okamžite zrušil pracovný pomer žalovaného. Tento podľa svojho vyjadrenia v konaní, dňa 13. 1. 1994 po tom, čo zistil v čase okolo 11.00 hod., že v kotolni B. mesta v S., kde sťažovateľ pracoval ako kurič, nie je zabezpečená obsluha, ho údajne vyhľadal v mieste jeho bydliska. Sťažovateľ túto skutočnosť poprel.

V konaní nebol vykonaný žiaden dôkaz, ktorý by potvrdil vyjadrenie žalovaného k účastníckej výpovedi žalobcu. Pokiaľ ide o tvrdenia zamestnankýň (...) o tom, že tento štatutárny zástupca im povedal, že sťažovateľa vyzval na zastupovanie, tieto svedecké výpovede sa môžu vzťahovať len k tomu, čo štatutárny zástupca žalovaného povedal, ale nie k tomu, či v skutočnosti vyzval sťažovateľa na zastupovanie alebo nie.

V praxi súdov je štandardným postupom, že tvrdenia účastníkov v prípade, že ich súd má považovať za preukázané, majú byť preukázané dôkazmi. Pokiaľ ide o výpoveď účastníkov ako dôkaz v konaní, túto súdy zásadne hodnotia so zreteľom na záujem účastníka na výsledku konania a so zreteľom na skutočnosť, že účastník konania na rozdiel od svedka,

nie je trestne zodpovedný za podanie krivej účastníckej výpovede.

Súd však v súdnej veci posúdil ako pravdivý jediný dôkaz - vyjadrenie žalovaného, ktorý ako vyplýva zo zápisnice zo dňa 3. 3. 1995, ani nebol vykonaný vo forme účastníckej výpovede, ale len vo forme vyjadrenia štatutárneho zástupcu žalovaného k účastníckej výpovedi žalobcu. Znamená to teda, že tvrdenia žalovaného v konaní neboli preukázané žiadnym dôkazom a to ani účastníckou výpoveďou štatutárneho zástupcu žalovaného. Nie je teda zrejmé, na základe akých dôkazov súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení došiel k záveru o tom, že bolo preukázané, že sťažovateľ odmietol na výzvu žalovaného nastúpiť na zastupovanie do práce.

Vychádzajúc z ustanovení § 97 Zákonníka práce platného v čase okamžitého zrušenia pracovného pomeru bolo možné žalobcovi nariadiť prácu nadčas len vo výnimočných prípadoch a ak išlo o naliehavý záujem spoločnosti. Zároveň platila podmienka, že aj v prípade práce nadčas, nepretržitý odpočinok medzi dvoma zmenami sa nesmie skrátiť na menej ako 6 hodín.

V konaní súd dospel k záveru, že v skutočnosti vyvstala potreba zastupovania iného zamestnanca. Ani z rozsudku súdu I. stupňa, ani z napadnutého rozsudku Krajského súdu v Košiciach však nevyplýva, ktorého iného zamestnanca mal sťažovateľ vlastne zastúpiť v práci, prečo zamestnanec, ktorý mal byť v uvedenom čase, teda v čase, keď sa sťažovateľovi skončila pracovná zmena v práci, do práce nenastúpil, kedy sa to žalovaný dozvedel a či vykonal aj iné opatrenia na zabezpečenie zastupovania tohto neidentifikovaného zamestnanca iným pracovníkom, u ktorého práve netrvala nepretržitý odpočinok medzi dvoma zmenami.

Z vyjadrenia žalovaného k výpovedi žalobcu na pojednávaní dňa 3. 3. 1995 len vyplýva, že o 11.00 hod. šiel do kotolne a zistil že je odstavená bez obsluhy. Žiadna z okolností, ktoré sú vyššie uvedené, nebola žalovaným ani tvrdená, ani preukázaná. Na nariadenie práce nadčas, pritom ako už bolo uvedené musia byť splnené vyššie uvedené podmienky.

Štatutárny zástupca žalovaného vo svojom vyjadrení k účastníckej výpovedi sťažovateľa síce uviedol, že u sťažovateľa bol presne o 13.00 hod., ale ako vyplýva ďalej z jeho vyjadrenia, u iných zamestnancov, ktorí v rovnaký deň ako sťažovateľ skončili pracovnú zmenu o 7.00 hod., bol už pred uvedeným časom. Je však nesporné, že v čase

od 7.00 hod. do 13.00 hod. nemohol žalovaný ani len nariadiť žiadnemu z uvedených zamestnancov práce nadčas, pretože by v tom prípade konal v rozpore s ustanovením § 97 Zákonníka práce a skrátil by dobu nepretržitého odpočinku medzi dvoma zmenami na menej ako 6 hodín.

Pokiaľ ide o druhý dôvod, v ktorom žalovaný videl obzvlášť hrubé porušenie pracovnej disciplíny - a to nenastúpenie do práce 14. 1. 1994, sťažovateľ poukazuje na to, že vo vyjadrení žalovaného k jeho účastníckej výpovedi na pojednávaní dňa 3. 3. 1995 je nesporne uvedené, že dňa 13. 1. 1994 večer vymenil štatutárny zástupca osobne vložku na zámku za účelom toho, aby ani jeden z nich troch nemohli zopakovať situáciu z predchádzajúceho dňa, teda aby kotolňu odstavili. Je teda nepochybné, že štatutárny zástupca žalovaného vymenil zámok na kotolni (pričom ako sám uviedol - táto nemala byť zamknutá), aby sa do nej nedostali sťažovateľ a ďalší dvaja zamestnanci.

Vyvodit' z takéhoto postupu záver o tom, že sťažovateľ sa dopustil zvlášť hrubého porušenia pracovnej disciplíny je v rozpore s článkom III, ustanovením § 47 a § 53 Zákonníka práce a porušením práva zakotveného v článku 36 písm. b) Ústavy SR.

Zo samotného vyjadrenia štatutárneho zástupcu žalovaného vyplýva, že uzamknutie kotolne urobil preto, aby sa do tejto kotolne nemohli dostať sťažovateľ a jeho kolegovia. Zároveň však to, že sa do nej nedostali, zneužil ako dôvod na okamžité zrušenie pracovného pomeru. Je nesporné, že žalovaný si v uvedený deň, teda 14. 1. 1994 nesplnil svoju povinnosť pridelovať, resp. umožniť výkon práce sťažovateľovi, utvárať podmienky na plnenie pracovných úloh a v takejto situácii pri porušení týchto povinností je potom zneužívaním práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov kvalifikovať sťažovateľa nenastúpenia do práce, pretože sa do nej objektívne dostať nemohol, ako zvlášť hrubé porušenie pracovnej disciplíny.

Súd z dôvodov, ktoré so zreteľom na požiadavku spravodlivého procesu a prihliadania na všetko, čo počas konania vyšlo najavo, z nepochopiteľných dôvodov nielenže sa nevysporiadal, ale ani nezmienal sa o týchto skutočnostiach, ktoré nesporne mali vplyv na platnosť skončenia pracovného pomeru žalovaného voči sťažovateľovi.»

Vzhľadom na uvedené krajský súd dospel podľa názoru sťažovateľa na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým a právnym zisteniam, rozhodol

v rozpore s platným právom a rozsudkom č. k. 2 Co 81/2006-70 z 29. januára 2007 porušil jeho základné práva podľa čl. 36 písm. b) a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa na

- spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru,

- prejednanie veci zákonom ustanoveným postupom podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR,

- ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania podľa článku 36 písm. b)

Ústavy SR,

bolo rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 Co 81/2006 zo dňa 29. 1. 2007 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 Co 81/2006 zo dňa 29. 1. 2007 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Krajskému súdu v Košiciach v porušovaní vyššie uvedených právach sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 50.000,- Sk.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 36 prvej vety ústavy zamestnanci majú právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky. Podľa čl. 36 písm. b) ústavy zákon zabezpečuje zamestnancom najmä ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v čl. 35... až 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, III. ÚS 21/06).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namieta, že rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Co 81/2006-70 z 29. januára 2007 došlo k porušeniu jeho základného práva na ochranu proti svojvoľnému prepusteniu zo zamestnania podľa čl. 36 písm. b) ústavy, základného práva na prerokovanie vecí zákonom ustanoveným postupom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že krajský súd rozhodol v jeho neprospech a potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 7 C 64/1994 z 22. decembra 2005, ktorým bola jeho žaloba týkajúca sa určenia neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru zo strany odporcu zamietnutá.

Krajský súd rozhodol podľa názoru sťažovateľa v jeho veci arbitrárne, pretože nevykonal dokazovanie najmä skutočností týkajúcej sa kvalifikácie a zvlášť hrubého porušenia pracovnej disciplíny v súlade s ustanoveniami OSP a Zákonníka práce účinného v relevantnom období.

Ústavný súd z fotokópie rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co 81/2006-70 z 29. januára 2007, ktorý bol k sťažnosti sťažovateľa pripojený ako príloha, zistil, že uvedeným rozsudkom bol potvrdený rozsudok okresného súdu sp. zn. 7 C 64/1994 z 22. decembra 2005 ako prvostupňového súdu, ktorým bola žaloba sťažovateľa vo veci určenia neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru zo strany odporcu zamietnutá.

Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom zotrval na stanovisku, že sa nedopustil takého konania, ktoré by mohlo byť kvalifikované ako hrubé porušenie pracovnej disciplíny v zmysle § 53 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce účinného v čase okamžitého zrušenia pracovného pomeru.

Krajský súd v odôvodnení namietaného rozsudku uviedol: *„Odvolací súd podľa § 212 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 214 ods. 1 O. s. p. na prejednanie odvolania nariadil pojednávanie, na ktorom preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, oboznámil sa s pripojenými spismi 7 C 65/94 a 7 C 66/94 a zistil, že neboli dôvody ani pre zmenu ani pre zrušenie rozsudku vo výroku o veci samej.*

Súd prvého stupňa správne z pracovnej zmluvy zo dňa 30. 9. 1991 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným zistil, že žalobca mal uzavretý pracovný pomer so žalovaným na dobu neurčitú s nástupom práce dňa 1. 10. 1991. Druh práce bol uvedený UK - kotolňa, ul. (...), miesto výkonu práce bolo dojednané v S. Z platového výmeru zo dňa 30. 4. 1992 zistil, že žalobcovi bol určený tarifný mesačný plat vo výške 2.680,- Sk. Z okamžitého zrušenia pracovného pomeru zo dňa 14. 1. 1994 bolo zistené, že žalovaný ukončil pracovný pomer zo žalobcom podľa § 53 ods. 1 písm. b) Zák. práce okamžitým zrušením pracovného pomeru z dôvodu zvlášť hrubého porušenia pracovného poriadku a pracovnej disciplíny, ktorého sa žalobca dopustil dňa 13. 1. 1994 tým, že odmietol nastúpiť za jedného pracovníka do práce a taktiež dňa 14. 1. 1994 o 7.00 hod. nenastúpil do svojej pracovnej smeny.

Odvolací súd k tejto výpovedi doplnia, že v nej žalovaný rozviedol v odôvodnení okamžitého zrušenia pracovného pomeru, v čom považoval porušenie pracovnej disciplíny za zvlášť hrubé porušenie pracovného poriadku a pracovnej disciplíny. Z tohto odôvodnenia vyplýva, že dňa 13. 1. 1994 o 10.00 hod. prišiel do kancelárie (...), kde

po vypočutí zdôvodnenia výplaty za december 1993 od pracovníčok (...) a riaditeľa podniku, hodil občiansky preukaz na stôl s tým, že do práce viac nenastupuje a odišiel preč z kancelárie. Pretože riaditeľ nemal inú možnosť ako zabezpečiť zastupovanie, išiel za žalobcom o 13.00 hod. a žiadal ho, aby nastúpil do práce, hoci bol po nočnej smene z 12. 1. 1994 a 13. 1. 1994. Nočná smena však skončila o 7.00 hod. Stretol ho vo dverách bytu, keď bol práve na odchode. Povedal riaditeľovi, že ide do S. hľadať novú prácu. Keďže podľa Zák. práce porušil § 96 ods. 1 a § 97 ods. 1, 2 a hlavne nenastúpil dňa 14. 1. 1994 ráno o 7.00 hod. do svojej pracovnej smeny, musel riaditeľ podniku nájsť náhradu, lebo prevádzku v kotolni na Š. ul. nie je možné odstaviť na neurčitú dobu, hlavne v zimnom období, keď bola zabezpečovaná dodávka tepla a teplej úžitkovej vody pre 120 bytov, USS, materskú školu, domov opatrovateľskej služby, klub dôchodcov a políciu, čím mohli vzniknúť veľké materiálne škody v kotolni, aj na rozvodoch a žalovaný odmietol pokračovať v práci. Preto nie je možné, aby žalobcu ponechali na pracovisku v organizácii do uplynutia výpovednej doby.

Z uvedeného vyplýva, že konkrétne hrubé porušenie pracovnej povinnosti a pracovného poriadku videl zamestnávateľ v tom, že jednak odmietol nastúpiť na zastupovanie iného pracovníka dňa 13. 1. 1994 a jednak nenastúpil do svojej pracovnej smeny o 7.00 hod. dňa 14. 1. 1994.

Súd prvého stupňa sa správne zaoberal otázkou, či nastúpil žalobca do práce dňa 13. a 14. 1. 1994. Nepochybne zistil, že ani jeden z týchto dní do práce nenastúpil. Dňa 14. 1. 1994 sa síce pokúsil otvoriť kotolňu, v ktorej mal vykonávať prácu a ktorá bola jeho miestom výkonu práce, ale keď zistil, o čom mal už predtým informáciu, že kotolňa je zamknutá a je v nej vymenený zámok, nepokúšal sa zistiť u zamestnávateľa ďalší postup a nedomáhal sa výkonu práce. K tomuto odvolací súd dopĺňa, že dňa 8. 4. 1993 žalobca spolu s ostatnými pracovníkmi pracujúcimi v kotolni podpísali pracovnú disciplínu a pracovný poriadok a základné povinnosti pracovníkov. Podľa tejto úpravy v bode b) je uložená povinnosť riadne hospodáriť s prostriedkami zverenými im organizáciou a strážiť a ochraňovať majetok organizácie pred poškodením, stratou, zničením a zneužitím a nejednať v rozpore s oprávnenými záujmami organizácie. V časti o určení pracovnej doby a spôsobe obmeny pracovnej doby v kotolni na Š. je uvedené, že v prípade neprítomnosti

jedného pracovníka (nemoc, dovolenka) budú ostatní pracovníci pracovať v celodennej smene a druhý deň budú mať voľno.

V tejto úprave boli zároveň pracovníci upozornení, že v prípade opakovaného nedodržiavania pracovnej disciplíny sa bude postupovať podľa § 53 ods. 1 písm. b) Zák. práce. To znamená, že organizácia môže okamžite zrušiť pracovný pomer len výnimočne, a to vtedy, ak poruší pracovník pracovnú disciplínu zvlášť hrubým spôsobom.

V náväznosti na toto opatrenie je dôležitou skutočnosťou to, že žalovaný bol už na porušenie pracovnej disciplíny upozornený upozornením zo dňa 15. 6. 1993, a to aj s možnosťou okamžitého zrušenia pracovného pomeru kvôli porušeniu pracovnej disciplíny dňa 10. 6. 1993 a 14. 6. 1993. Je nepochybné, že toto upozornenie prevzal, pretože naňho reaguje svojím listom zo dňa 15. 6. 1993, kde vysvetľuje z akého dôvodu nenastúpil do zamestnania a to tým, že nedošlo k zabezpečeniu uspokojivých pracovných podmienok v záujme jeho zdravia. Preto bol nútený zdržiavať sa mimo svojho pracoviska. Z výpovede žalobcu a svedkov V. K. a F. F. vyplýva, že sa dňa 13. 1. 1994 spoločne dohodli, že nenastúpia do práce. Odstavili činnosť uhoľnej kotolne tým, že zahasili oheň vo všetkých kotloch, takže odstavili možnosť prívodu tepla a teplej vody do objektov, do ktorých mal žalovaný dodávať tieto komodity. Týmto konaním potom skutočne hrubo porušili pracovnú disciplínu spočívajúcu v tom, že porušili základné povinnosti pracovníka, ktoré vzali na vedomie dňa 8. 4. 1993 ako bolo vyššie uvedené. Predovšetkým teda to, že v prípade neprítomnosti jedného z pracovníkov budú ostatní pracovať v celodennej smene a ďalej to, že nemali jednať v rozpore s oprávnenými záujmami organizácie. Práve tieto skutočnosti v okamžitom zrušení pracovného pomeru žalovaný vytýkal žalobcovi.

Podľa § 53 ods. 1 písm. b) Zák. práce platného v čase okamžitého zrušenia pracovného pomeru žalobcu, ak pracovník porušil pracovnú disciplínu takým hrubým spôsobom, že jeho ponechanie v organizácii do uplynutia výpovednej doby nie je možné z dôvodu udržania pracovnej disciplíny v organizácii, organizácia môže zrušiť pracovný pomer okamžite.

Odvolačí súd je toho názoru, že v konaní bolo nepochybne preukázané, že nebolo možné z dôvodu udržania pracovnej disciplíny v organizácii ponechať žalobcu a ďalších dvoch jeho spolupracovníkov v organizácii, pretože už v predchádzajúcom období sa dopustili podobného konania, keď do práce nenastúpili a tentokrát išlo o spoločnú

dohodu, čím spôsobili ohrozenie plnenia úloh organizácie zvlášť hrubým spôsobom, pretože v zimnom období odstavili dodávku tepla a teplej vody pre odberateľov, okrem iného pre materskú škôlku, ústav sociálnych služieb, domov opatrovateľskej služby, klub dôchodcov atď. Preto aj podľa odvolacieho súdu bolo v tomto prípade okamžité zrušenie pracovného pomeru namieste.

Preto správne rozhodol súd prvého stupňa, keď rozhodol, že žalobu o neplatnosť okamžitého zrušenia pracovného pomeru zamietol.“

V zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v čl. 35, 36... tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú. Právo na prácu a právo na spravodlivé pracovné podmienky patria medzi tie práva, ktorých sa možno domáhať v tom rozsahu, ktorý ustanovuje Zákonník práce a súvisiace predpisy.

V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky podľa čl. 36 prvej vety ústavy a právo na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania podľa čl. 36 druhej vety písm. b) ústavy neznamenujú nemennosť, resp. zákaz skončiť pracovný pomer so zamestnancom, pokiaľ sa tak stane v súlade s ústavnými a zákonnými limitmi, ktoré sa na takýto postup zamestnávateľa vzťahujú (v konkrétnom prípade platia najmä ustanovenia Zákonníka práce účinného v relevantnom období). Ústavný súd tiež upozorňuje, že ochranu proti svojvoľnému prepusteniu zo zamestnania poskytujú všeobecné súdy a iné orgány právnej ochrany.

Sťažovateľ nesúhlasil s okamžitým prepustením z pracovného pomeru podľa príslušných ustanovení Zákonníka práce, ktoré mu odporca doručil, preto si uplatnil ochranu svojich práv pred všeobecnými súdmi, na ktorú mal nepochybne nárok. Ústavný súd preto zvlášť skúmal, či v danom prípade neboli ustanovenia zákonov aplikované spôsobom, ktorý by signalizoval, že došlo, resp. mohlo dôjsť k porušeniu označených základných práv sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru a zistil, že to tak nie je. Krajský súd sa primerane vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa a relevantné ustanovenia Zákonníka práce aplikoval spôsobom, ktorý neodporuje ich zneniu, účelu ani namietaným článkom ústavy. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal postup okresného súdu v konaní o preskúmaní

okamžitého zrušenia pracovného pomeru, dospel však k záveru, že okresný súd správne posúdil skutkový stav uvedenej veci a výpoveď daná odporcom sťažovateľovi je v súlade s právnymi predpismi, preto svojím rozsudkom č. k. 2 Co 81/2006-70 z 29. januára 2007 potvrdil rozhodnutie okresného súdu, pričom v jeho rozhodnutí bol rešpektovaný skutkový a právny stav v čase, keď nastala relevantná právna skutočnosť. Krajský súd v odôvodnení predmetného rozsudku analyzoval zo skutkového a právneho hľadiska odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu a takisto sa vysporiadal aj s argumentáciou sťažovateľa uvedenou v odvolaní zo 7. februára 2006, pričom zároveň uviedol dôvody, pre ktoré nie je možné akceptovať právne názory sťažovateľa. Ústavný súd preto pri preskúmaní rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co 81/2006-70 z 29. januára 2007 nezistil žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné tento rozsudok označiť za arbitrárny (napr. IV. ÚS 150/03).

Z uvedeného dôvodu podľa názoru ústavného súdu nejestvuje taká príčinná súvislosť medzi označenými základnými právami sťažovateľa a postupom krajského súdu pri rozhodovaní v danej veci, ktorá by umožňovala vysloviť záver o porušení sťažovateľom označených základných práv. Skutočnosť, že sa sťažovateľ nestotožňuje s právnym názorom krajského súdu, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti uvedeného rozhodnutia a nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným.

O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam (napr. rozhodnutia I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03), pričom v konkrétnych okolnostiach danej veci sa tak nestalo.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo

slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (m. m. I. ÚS 12/01, IV. ÚS 287/04). Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími návrhmi sťažovateľa (napr. priznaním primeraného finančného zadosťučinenia).

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. októbra 2007